

Toezegging aan de raad

Registratienummer 2019-05

Datum: 13 mei 2019
Van collegelid: H.J. Berkhoff
Aan: Raads- en commissieleden via de raadsinfo
Onderwerp: Toezegging initiatief zonnepark Griftdijk

Toezegging gedaan tijdens de vergadering van:

☐ de gemeenteraad	van [Datum]
☐ de commissie Samenleving	van [Datum]
☒ de commissie Ruimte	van 1 april 2019
☐ Themabespreking	van [Datum]
☐ Werkgroep [Werkgroep]	van [Datum]
☐ anders	

Omschrijving van de toezegging:

Tijdens de commissievergadering op 1 april, waarbij diverse discussiepunten zijn besproken, heeft wethouder Berkhoff toegezegd de commissie te informeren over de uitkomsten van een juridische toets over een mogelijke precedentwerking

Antwoord (in te vullen door organisatie):

Conclusie

Een directe precedentwerking is er niet, omdat bij precedentwerking moet worden uitgegaan van een gelijke behandeling van gevallen. In de ruimtelijke ordening zijn weinig gevallen precies overeenkomstig. In dit geval zijn er weinig locaties in onze gemeente met precies gelijke uitgangspunten, ruimtelijke kenmerken en dergelijke als het project aan de Griftdijk. Met het besluit om af te wijken van het huidige bestemmingsplan (en de huidige Structuurvisie die hier onder ligt) geeft de raad wel aan dat er ruimte is om in onze gemeente zonneparken aan te leggen. Daarmee wordt van het beleid afgeweken om helemaal geen zonneparken in onze gemeente te realiseren. Maar voor nieuwe gevallen geldt dat deze op basis van uitnodigingsplanologie, met maatschappelijke meerwaarde als toetsingskader, in behandeling wordt genomen. Er is dus zeker wel ruimte voor de gemeenteraad om over andere initiatieven een ander besluit te nemen. Er komt hoe dan ook een nieuw uitgangspunt aan rondom duurzame energie vanuit de RES en de verankering daarna in onze nieuwe Omgevingsvisie. De RES gaat uit van regionale zoekgebieden waar in elk geval ruimte is voor opwek van windenergie en zonne-energie.

Nadere toelichting

Precedent Griftdijk

Tijdens de commissievergadering van 1 april 2019 is gesproken over het initiatief voor de Griftdijk 3; het aanleggen van een landschappelijk ingepast zonnepark. Tijdens de vergadering werd door partijen de vraag gesteld in hoeverre er sprake is van precedentwerking bij het toestaan van een nadere uitwerking van dit initiatief.

Een precedent is een eerdere gebeurtenis waar men zich op kan beroepen en waarmee geëist wordt dat in dezelfde omstandigheden dezelfde behandeling wordt verkregen. De basis is dat we

initiatieven in onze gemeente in beginsel gelijk behandelen. Dat past bij onze democratie en onze rechtstaat en past ook bij een betrouwbare (lokale) overheid.

In de praktijk blijkt dat bijna geen enkele situatie en omstandigheid gelijk is en dat elke aanvraag net weer anders is. Weinig gevallen zijn in de ruimtelijke ordening echt volledig gelijk. Hoe groter de ontwikkeling hoe minder aannemelijk het is dat deze nogmaals voorkomt. Van één op één precedentwerking is dan ook niet snel sprake in deze casus. Dat betekent wel dat we als gemeente goed moeten beargumenteren waarom we aan deze ontwikkeling meewerken en welke (ruimtelijke) gronden bij dit besluit mee hebben gespeeld. Hier is duidelijk sprake van een klein park in een kleinschalig landschappelijke omgeving en tussen verschillende gebiedselementen waar de initiatiefnemer zijn plan op probeert aan te passen. De kans is klein dat er precies nog zo'n aanvraag komt. De vraag achter de vraag lijkt echter: als we dit zonnepark toestaan, moeten we dan ook meewerken aan andere zonneparken op andere locaties en onder andere voorwaarden.

Omgevingswet en uitnodigingsplanologie

Sinds 2012 hanteren we de werkwijze van uitnodigingsplanologie. Dit is een manier van werken waarin we de feitelijke bestemmingsregels niet centraal stellen bij nieuwe ontwikkelingen, maar juist de opbrengst van een nieuw initiatief voor de samenleving. De meerwaarde noemen we dit. Deze werkwijze zal onder de nieuwe Omgevingswet ook de basis zijn in heel Nederland. Hierdoor hebben we in Heerde alvast wat ervaring opgedaan vooruitlopend op deze wetwijziging. In de hele wetwijziging van de Omgevingswet en de reden om hieraan te beginnen wordt sterk ingezet op de verandering in de samenleving, waarin de maatschappij meer ruimte krijgt om zelf initiatieven te ontplooiën en de overheid van sturend naar faciliterend verschuift. Van overheden wordt verwacht dat er minder gedacht wordt in regels en beleidskaders en meer in kansen en mogelijkheden. Het initiatief aan de Griftdijk probeert invulling te geven aan een (maatschappelijk) onderwerp waar we op dit moment ons beleid niet op hebben ingericht. Op basis van uitnodigingsplanologie kunnen we dit initiatief in behandeling nemen en een maatwerkoplossing creëren, zolang er sprake is van maatschappelijke meerwaarde. Voor een ander initiatief geldt uiteraard ditzelfde uitgangspunt.

Afwijken bestaand beleid

Het huidige uitgangspunt voor nieuwe ontwikkelingen is in beginsel onze structuurvisie uit 2012, vastgesteld door de gemeenteraad. De structuurvisie geeft duidelijk aan dat (grote) zonneparken op de grond en windturbines in onze gemeente niet gewenst zijn. Met het besluit om medewerking te verlenen aan een nadere uitwerking van dit initiatief geeft de gemeenteraad dus wél aan dat het mogelijk is om bij een goed onderbouwd initiatief van de basisregel uit de Structuurvisie af te wijken en dat een zonnepark dus onder voorwaarden wel mogelijk kan worden. Uiteindelijk moeten we stellen dat de Structuurvisie in de huidige vorm en met de huidige druk rondom energietransitie niet meer actueel is. De komst van de RES en de verankering daarna in ons omgevingsbeleid laat ook zien dat het niet meer mogelijk is om de ontwikkeling van zon- en windenergie volledig te blokkeren. Er gaan dus hoe dan ook nieuwe uitgangspunten ontstaan. De vraag aan de gemeenteraad is in hoeverre hier voorafgaand aan deze nieuwe uitgangspunten vanuit de RES al met initiatieven invulling aan gegeven kan worden.

De provincie Gelderland heeft overigens in haar omgevingsvisie ook al grofmazig gebieden aangewezen waar zonneparken in meer of mindere mate tot de mogelijkheden behoort. De locatie Griftdijk is als locatie aangeduid waar onder voorwaarden ontwikkelingen mogelijk zijn. Als gemeente hebben we in eerste instantie de bevoegdheid om te beoordelen of de ontwikkeling daadwerkelijk passend is.